

KV står for KlimaValg

Klima, miljø og den grønne omstilling kommer helt i toppen af valgtemaer ved KV21. Det mener omtrent halvdelen af landets byrådsmedlemmer ifølge en rundspørge foretaget af Nyhedsmagasinet Danske Kommuner. Det kan de have ret i, siger valgforsker. Med mindre coronakrisen endnu ikke er drevet over, når valgkampen begynder.

tekst **JON KIRKETERP JØRGENSEN** /// illustration **KAREN LINNET OLESEN** og **BARBARA CLEMMENSEN**

Når valgtrommerne buldrer til næste efterår, og lygtepælene er besat af plakater, så bliver klima, miljø og den grønne omstilling dominerende temaer i debatten. Det mener i hvert fald en stor del af landets byrådsmedlemmer.

I en rundspørge blandt landets byrådsmedlemmer foretaget af Nyhedsmagasinet Danske Kommuner peger 48 procent af respondenterne på netop klima, miljø og grøn omstilling som et af de tre temaer, de forventer, der bliver dominerende i valgkampen i netop deres kommune.

Dermed forventer de mange byrådsmedlemmer, at valgdebatterne i højere grad vil handle om kystsikring, oversvømmelser og energioptimering end klassiske kernevelfærdsområder som skole, børn, beskæftigelse og socialområdet. Kun ældreområdet sniger sig over klimaet.

Strøm fra Christiansborg

Flere af byrådsmedlemmerne peger på, at klimadagsordenen var allestedsnærværende ved det seneste folketingsvalg i juni 2019, og at Christiansborg-politikerne siden valget har debatteret klima og grøn omstilling. Og den slags tendenser har det med at følge med over i lokalpolitik. Det mener blandt andet Niels Lindhardt

Johansen, der repræsenterer Konservative i Egedal Kommune.

– Den grønne dagsorden var i højsædet ved folketingsvalget, og nu kommer så det første kommunalvalg. Så jeg vil gå ud fra, at det også vil præge dagsordenen til november, siger han og fortsætter: – Og så er det en af de store strømninger i samfundet, at folk er mere bevidste om miljøet.

I flere kommuner er der også helt lokale forhold, som betyder, at klimadagsordenen vil blive

vigtig ved valget om et år.

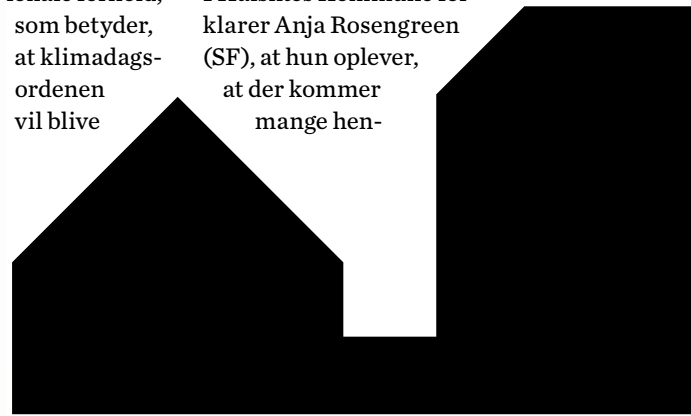
I Egedal har politikerne ifølge Niels Lindhardt Johansen truffet beslutninger, som bringer den grønne omstilling helt tæt ind på hverdagen.

De har for eksempel vedtaget, at en ny landbusrute skal køre på fossil-

frit brændstof, og de arbejder på at få sat ladestandere til elbiler op rundt omkring i kommunen, ligesom etablering af bedre cykelstier, som skal gøre det nemmere at droppe bilen og cykle til s-toget, er på tegnebrættet.

Handler om folks egne huse

I Halsnæs Kommune forklarer Anja Rosengreen (SF), at hun oplever, at der kommer mange hen-

vendelser fra borgere, der er optaget af den grønne omstilling.

– Vi talte lidt om det i valgkampen i 2017, og siden er det steget i intensitet. Men det er ikke så underligt, for mens grøn omstilling og klima kan virke meget teoretisk, når det er på Christiansborg-niveau, så bliver det meget nærværende helt ude hos borgerne. Vi skal for eksempel til at lave en stor omlægning af vores affaldssortering, og det er jo noget, der handler om folks egne skraldespande, lige-

som kystsikring og tiltag mod oversvømmelser handler om folks egne huse, siger Anja Rosengreen.

Vindmølledebat

Maria Haladyn (S), der er byrådsmedlem i Svendborg forklarer, at den grønne omstilling er kommet til at fylde rigtig meget lokalt i forbindelse med etablering af vindmøller.

– Det fylder rigtig meget nu, og jeg regner også med, at det vil

gøre det til valget i november. Her-nede ved os i Svendborg er det blevet til en ”land mod by-diskussion” i forbindelse med opstilling af vindmøller, og det er jo ingen hemmelighed, at det er umuligt at sætte en vindmølle op i en kommune. Der er blevet udpeget fire områder, hvor der skal opstilles vindmøller, og de ligger selvfølgelig ikke i Svendborg midtby, og så bliver vi skudt i skoene, at vi ikke lytter til borgerne i landområderne, siger Maria Haladyn og fortsætter:

– Lige nu går der ikke en dag, uden at

der er læserbreve i Fyns Amts Avis om vindmøller. Så det fylder noget nu, og jeg forventer også, at det vil fylde, når vi går til valg. I Socialdemokratiet har vi i hvert fald besluttet, at vi går til valg på at tage ansvar for den grønne omstilling.

Stemmer vælgerne grønt?

I Nyhedsmagasinet Danske Kommuners rundspørge peger 15 procent af byrådsmedlemmerne på miljø, klima og grøn omstilling som det tema, de selv vil fokusere på i valgkampen.

Spørgsmålet er så, om vælgerne også vil honorere de politikere, der sætter den grønne omstilling højt op på dagsordenen.

Det mener alle de tre byrådsmedlemmer. Som Niels Lindhardt Johansen fra Egedal siger, så fylder miljøbevidstheden mere og mere. – Det er selvfølgelig svært at sige. Men jeg tror faktisk, at vælgerne prioriterer det så højt, at de også i nogen grad vil stemme efter det. Kigger man sig omkring i samfundet og i verden, så er der en stigende opfattelse af, at klima er vigtigt. Da der åbnede et nyt supermarked i Ganløse, hvor jeg bor, reklamerede de med, at de har det største udvalg af økologiske varer. Det gør de vel, fordi det betyder noget for kunderne. Og i større skala, så har bilproducenten Bentley meldt ud, at de vil stoppe med at producere benzindrevne biler i 2026. Så der sker noget på alle niveauer, siger Niels Lindhardt Johansen.

Om de grønne tanker så også hænger ved, når vælgerne står i stemmeboksen, er han dog lidt i tvivl om.

– Jeg tror, det betyder noget, så når vælgerne står i stemmeboksen, vil de pege på en kandidat, der kerer sig om miljøet og passer på naturen. Det, tror jeg, har en betydning. Men kernevelfærden bliver nok ikke skubbet helt i baggrunden. Det betyder selvfølgelig rigtig meget, at man kan levere et højt serviceniveau, hvor der er styr på kerneydelserne med kvalitet i folkeskolen og daginstitutionerne og gode forhold på plejecentrene, siger han.

Tager ansvar

Maria Haladyn fra Svendborg har ikke umiddelbart gjort sig de store overvejelser, om hendes fo-

kus på klima og grøn omstilling optimerer hendes stemmetal. Hun peger på, at det handler om at tage ansvar.

– Vi vinder måske ikke de vælgere, der synes, at vindmøller er farlige, og at vi er nogle idioter, når vi giver tilladelse til at sætte dem op. Men vi kan ikke vente til 2047 på, at regeringen handler. Indlandsisen smelter, og vi har allerede klima-problemer. Så vi bliver nødt til at tage ansvar for at sikre den grønne omstilling med de valg, vi tager. Så vi går til valg på det og vil selvfølgelig prioritere det i valgkampen, fordi det er vigtigt, siger Maria Haladyn. I Halsnæs Kommune svarer SF'eren Anja Rosengreen med et "det ved jeg ikke" på spørgsmålet, om vælgerne rent faktisk vil stemme på kandidater, der prioriterer grøn omstilling. – Jeg tror, at det går op for flere og flere, at hvis vi ikke passer på naturen og klimaet, så påvirker det alt andet. Mange af os bor herude, fordi der er smuk natur. Det er vores guld, som vi skal passe på, så det bliver ved med at være attraktivt at bo her. Og så oplever jeg, at borgerne står og tripper i forhold til, at vi som byrådsmedlemmer skal handle. De gider ikke vente på, at Christiansborg melder en færdig pakke ud. Så vi er i hvert fald dér, hvor folk har forstået, at vi skal tage ansvar, siger Anja Rosengreen.

Corona er joker

Roger Buch, der er centerleder ved Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og i årtier har beskæftiget sig med valg og politik, forklarer, at vælgerne i stigende grad fra valget i 2013 til valget i 2017 har interesseret sig for grøn omstilling og klima. Så derfor kan der nok være noget om, at klima vil præge kommunalvalget til november næste år.

– Indtil for nylig kunne man godt have en forventning om, at det ville spille en stor rolle i valgkampen. Folketingsvalget i 2019 var et klimavalg, hvor vælgere og medier interesse-rede sig rigtig meget for klimadebat-ten, så det kunne sagtens blive et stort tema også ved kommunalvalget, siger Roger Buch.

Han peger desuden på, at kommunerne i høj grad har mulighed for at påvirke den grønne omstilling, selvom det måske har været opfattet som en opgave for Christiansborg.

– Meget af det ligger på Christiansborg, men omvendt så foregår den konkrete klimatilpasning ude i kommunerne. Det er kommunerne, der skal renovere kloakker, så de kan håndtere store regnvandsmængder. Det er kommunerne, der skal kigge på deres egen bygningsmasse og nedbringe co2-udledningen med klimarenoveringer. Og hele spørgsmålet om, hvordan vi sikrer os mod

“ Lige nu går der ikke en dag, uden at der er læserbreve i Fyns Amts Avis om vindmøller. Så det fylder noget nu, og jeg forventer også, at det vil fylde, når vi går til valg.

Maria Haladyn (S), byrådsmedlem, Svendborg

oversvømmelser, er relevant i rigtig mange kommuner, siger han.

Så der er grobund for et klimavalg. Hvis ikke lige det var for coronavirussen, der har vendt op og ned på det meste.

– Vi har jo fået økonomiske problemer og arbejdsløshed. Og krise skubber alt andet væk, uanset om det er folketingsvalg eller kommunalvalg. Så hvis ikke der kommer gang i hjulene, inden vi når til valgkampen, så blæser det alt andet af banen. Det så vi ved valget i 2013, hvor Danmark var på bunden af krisen, og det ikke var begyndt at gå fremad endnu. Der var jobskabelse og økonomi topscorer ved kommunalvalget. Så de økonomiske følger af corona er det helt store usikkerhedsmoment, siger Roger Buch. ■ jki@kl.dk

TOP3

Hvilke temaer, forventer du, bliver dominerende i valgkampen i din kommune?

Ældre.....	53 %
Miljø, klima og grøn omstilling.....	48 %
Skole.....	42 %

Note: Respondenter kan pege på et til tre temaer.

TOP3

Hvilket tema vil du selv prioritere højest i valgkampen?

Miljø, klima og grøn omstilling	15 %
Ældre.....	15 %
Børn	15 %

OM UNDERSØGELSEN

Rundspørgen er foretaget blandt landets 2432 byrådsmedlemmer. 28 procent har svaret på rundspørgen.